

Statenvoorstel

Vergaderdatum GS: 27 februari 2024

Portefeuillehouder: Zevenbergen

Uiterlijke beslistermijn: n.v.t.

Documentnummer: PZH-2024-849467287

Onderwerp

Model Meerpartijenovereenkomst nulemissie materieel OV-concessie Hoeksche Waard Goeree-Overflakkee

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

Op 13 december 2025 loopt de huidige termijn voor de OV-concessie Hoeksche Waard / Goeree-Overflakkee af. Op 27 februari jl. hebben GS het Definitief Programma van Eisen en de aanbestedingsdocumentatie vastgesteld voor de openbare aanbesteding van de nieuwe concessietermijn. GS hebben het Definitief Programma van Eisen en de Nota van Beantwoording ter informatie aan uw Staten aangeboden, en in een separaat Statenvoorstel wordt u voorgesteld om uit de zogenaamde Bikker-gelden de structurele exploitatiebijdrage voor de concessie met € 1,5 mln. op te hogen.

Dit Statenvoorstel heeft betrekking op één bijlage die – vooralsnog onder voorbehoud van instemming door PS- door GS als concept is toegevoegd aan de aanbestedingsdocumentatie: de Model meerpartijenovereenkomst inzake financiering nulemissie materieel (hierna: "MPO").

Al in het Provinciaal Transitieplan is verkend hoe maatregelen kunnen worden genomen om de risico's voor de inschrijvers te beperken en/of het op andere manieren voor vervoerders aantrekkelijk(er) te maken om op de aanbesteding van nieuwe concessies in te schrijven. Het verlichten van de financieringslasten voor concessiehouders was daarbij al aangemerkt als een potentiële oplossingsrichting.

De mogelijkheid voor het aangaan van een MPO is eerder al geboden in de openbare aanbesteding van de OV-concessie Zuid-Holland Noord en in het besluit voor de verlenging van de OV-concessie Drechtsteden, Molenlanden, en Gorinchem. Ook voor de volgende OV-concessie Hoeksche Waard / Goeree-Overflakkee willen GS deze financieringsmogelijkheid bieden aan de concessiehouder.

Als de nieuwe concessiehouder daarvoor kiest, zal de Provincie op grond van de MPO een deel van de te betalen exploitatiesubsidie (ter hoogte van de rente en afschrijving en eventueel verzekerings- en onderhoudskosten voor het nieuwe nulemissie materieel) betalen aan de financier of een aparte Materieel BV ('AssetCo') (die de subsidie namens de concessiehouder in ontvangst neemt). De financier respectievelijk AssetCo kan zijn vordering op de concessiehouder dan direct verrekenen met de ontvangen subsidiegelden. Dit leidt dan tot lagere rentelasten voor het nulemissie materieel. Het resultaat is dat de vervoerder voor hetzelfde geld meer vervoer kan aanbieden. In recente aanbestedingen in het OV elders in Nederland is deze werkwijze al met succes toegepast.

Inhoud en proces

Voor de MPO zijn twee varianten opgesteld: één variant voor het geval de financier eigenaar wordt van het nulemissie materieel en dit verhuurt aan de nieuwe concessiehouder ('leasevariant') en één variant waarin de financier een lening verstrekt aan een door de nieuwe concessiehouder opgerichte onderneming voor materiaalanschaf, beheer en onderhoud (de hiervoor genoemde Assetco) die eigenaar wordt van het nulemissie materieel ('projectfinancieringsvariant'). De nieuwe

concessiehouder kan een keuze maken uit deze twee varianten. Voor de Provincie bestaat er tussen deze twee varianten geen wezenlijk verschil.

Juridische aspecten

Artikel 3.3 van de model MPO bevat afspraken voor de omstandigheid dat er (nog) geen nieuwe concessie is verleend, waarbij dan onder meer voor de Provincie de verplichting tot doorbetaling van de leasetermijnen aan de financier in werking kan treden. Het betreft hier afspraken waarmee de Provincie (indien er na afloop van de concessie geen opvolgende concessiehouder is om het nulemissie materieel over te nemen) een directe betalingsverplichting aangaat jegens de financier, en daarmee de beschikbaarheid van het materieel waarborgt, welke verplichting onder specifieke condities in werking treedt.

Voor het toevoegen van de model MPO aan het Bestek van de aanbesteding van de Concessie is daarom instemming benodigd van Provinciale Staten. De kans dat van een dergelijke directe betalingsverplichting sprake zal zijn, is overigens klein. Er zal immers altijd een vervoerder moeten zijn om het openbaar vervoer in het concessiegebied uit te voeren.

In de afgelopen jaren zijn bij de aanbesteding van OV-concessies in Nederland twee basisvarianten voor model-MPO's ontwikkeld. Dit komt doordat verschillende financiers andere eisen stellen aan deze overeenkomsten (kort gezegd: sommige financiers willen zelf eigenaar worden van het materieel, anderen niet). De Provincie wil de nieuwe concessiehouder optimale keuzevrijheid bieden bij het zoeken van een potentiële financier. Daarom stellen GS voor om twee varianten van de model-MPO in het Bestek ter beschikking te stellen. Hiermee kan men uiteindelijk een financier kiezen met de meest gunstige voorwaarden. In het geval van het besluit inzake de verlenging van de concessie Drechtsteden, Molenlanden, en Gorinchem zijn deze twee varianten eerder ook al ter instemming aan u voorgelegd.

Formele bevoegdheid van Provinciale Staten

In de MPO worden door de Provincie potentiële betalingsverplichtingen aangegaan jegens de financier of de Assetco voor de omstandigheid dat er (nog) geen volgende concessiehouder is. Om die reden is instemming door Provinciale Staten vereist voor het door GS toevoegen van de MPO aan het Bestek van de aanbesteding voor de nieuwe Concessie.

Procedure

Na instemming door uw Staten wordt de MPO toegevoegd aan het Bestek van de openbare aanbesteding van de OV-concessie, en worden de potentiële inschrijvers in een Nota van Inlichtingen over deze verleende instemming geïnformeerd. Vooruitlopend op – en onder voorbehoud van – uw instemming is een conceptversie van de MPO in de twee varianten al bij aanvang van de openbare aanbesteding aan het Bestek toegevoegd.

Na de gunning van de concessie aan de winnende inschrijver (voorzien voor aanvang oktober 2024), zal blijken of deze gebruik wenst te maken van het sluiten van een MPO. GS kunnen dan de MPO met de nieuwe concessiehouder en de financier en (in geval van projectfinanciering) de Assetco aangaan. Als dit het geval is, zullen PS daarover door GS worden geïnformeerd.

Ontwerp-Besluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 27 februari 2024, met het besluitnummer PZH-2024-849467287;

Gelet op Artikelen 105 lid 1 en 143 lid 2 van de Provinciewet;

Besluiten:

- In te stemmen met het door Gedeputeerde Staten aan het bestek van de openbare Europese aanbesteding van de OV-concessie Hoeksche Waard / Goeree-Overflakkee toevoegen van meerpartijenovereenkomsten inzake de financiering van nulemissie materieel conform de twee bijgevoegde modellen.

Den Haag, 3 april 2024

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Wvd. Griffier
Mr. M. Pe

Voorzitter
drs. J. Smit

Bijlagen:

- Model meerpartijenovereenkomst nulemissie materieel (financial lease)
- Model meerpartijenovereenkomst nulemissie materieel (projectfinanciering)

Den Haag, 27 februari 2024

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

Secretaris
drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Voorzitter
drs. J. Smit